

HVIDOVRE LOKALHISTORIE

AVEDØRE OG HVIDOVRE

Forstadmuseet/Hvidovre Lokallhistoriske Selskab

34 årgang - Nr. 3 - 2016

Indhold

Nyt fra formanden - Af Ole Asbjørn Petersen	Side 3
Strandmarksskolen - Af Lisbeth Hollensen	Side 4
Sidste nyt fra Forstadsmuseet - Af Ole Asbjørn Petersen	Side 11
Film- og hyggeaften - af Ole Asbjørn Petersen	Side 14
Minder fra tiden på Hvidovre-centralen og fra 2. verdenskrig - Af Rena Dræbye	Side 16
Byvandring på Christianshavn - Af Ole Asbjørn Petersen	Side 23
Spørgsmål og svar - Af Jens Frederik Jørgensen	Side 26
FDF'er i Hvidovre i begyndelsen af 1960'erne - Af Jens Loft Rasmussen	Side 29
En tur gennem Strandhavekvarteret - Af Anders Aalund	Side 36
Appetitivækker - Af Lars Bo Hensriksen	Side 42
Om Strandhaven – som læst i byggesagsarkivet - Af Jens Frederik Jørgensen .	Side 43
Medlemsarrangementer	Side 45
Bestyrelse og udvalg - Hvidovre Lokalhistoriske Selskab	Side 47
Det blå Tårn - Af Jens Frederik Jørgensen	Side 48

Hvidovre Lokalhistoriske Selskab

Rytterskolen Hvidovre Kirkeplads 1, 2650 Hvidovre

email: jensfrj@gmail.com

Tlf.: Se bestyrelseslisten på næstsidste side i bladet
eller www.hvidovrelokalhistoriskeselskab.dk

Forstadsmuseet Alarmpladsen 3, Avedørelejren, 2650 Hvidovre
Tlf. 36490030 E-mail: forstadsmuseet@forstadsmuseet.dk
www.forstadsmuseet.dk

Redaktion: Jørgen Snedled, Anja Olsen (ansvh.)
E-mail: hlsredaktionen@gmail.com

Tryk: Hvidovre RådhusTrykkeri. Trykt i 600 eksemplarer

Forsidebillede: **Strandmarksskolen årstal ukendt - Forstadsmuseet**

Nyt fra formanden

Af Ole Asbjørn Petersen

I to tilfælde har vi været ude at fortælle om vores selskab. Den 4. maj var vi i Aktivitetscenteret i Hvidovregade, hvor tilhørerne var glade for at høre om de muligheder, der tilbydes gennem selskabet. Desværre var projektorens kvalitet ikke i orden, så vi står overfor at anskaffe en ny. Den gamle er over 20 år gammel.

Lørdag den 4. juni havde vi en stand på De gamle Kæmpers marked ved Rådhuset. Et fantastisk vejr - og mange mennesker kom forbi. Både vore egne medlemmer og andre interesserede. Det blev til 10 nye medlemmer og en forespørgsel fra Søvangsgården, om vi kunne komme og fortælle om selskabet og Hvidovres historie. Et af vore medlemmer spurgte, om man som ægtepar ikke kunne nøjes med et medlemsblad i stedet for to. Hvis man ønsker det, skal man blot rette henvendelse til kassereren. Udgangspunktet er dog stadig, at alle medlemmer modtager bladet.

I forbindelse med to af vores arrangementer kan jeg pege på to bogudgivelser. Flemming Groths oplevelser fra barndoms- og ungdomsårene, som han livligt fortalte om på turen på Christianshavn den 25. maj, kan genopleves med mange andre oplevelser fra 50'ernes og

60'ernes Christianshavn i bogen "En Christianshavneres erindringer". Bogen koster 150 kr og kan bestilles ved henvendelse til formanden. Ved vores arrangement den 25.10.2015 afholdt vi koncert med SAFOLI (Sang for Livet). SAFOLI sang skilningsviser om Jens Niensens ugeringer og henrettelse, og Jens Frederik Jørgensen fortalte med stor indsigt historien om denne mand, der blev den sidste, der i fredstid blev henrettet i Danmark. Historikeren Poul Duedahl har skrevet en meget vellykket biografi:

"Ondskabens øjne. En biografi om Jens Nielsen". 366 sider. 299,95 kr. Kan købes i boghandelen.

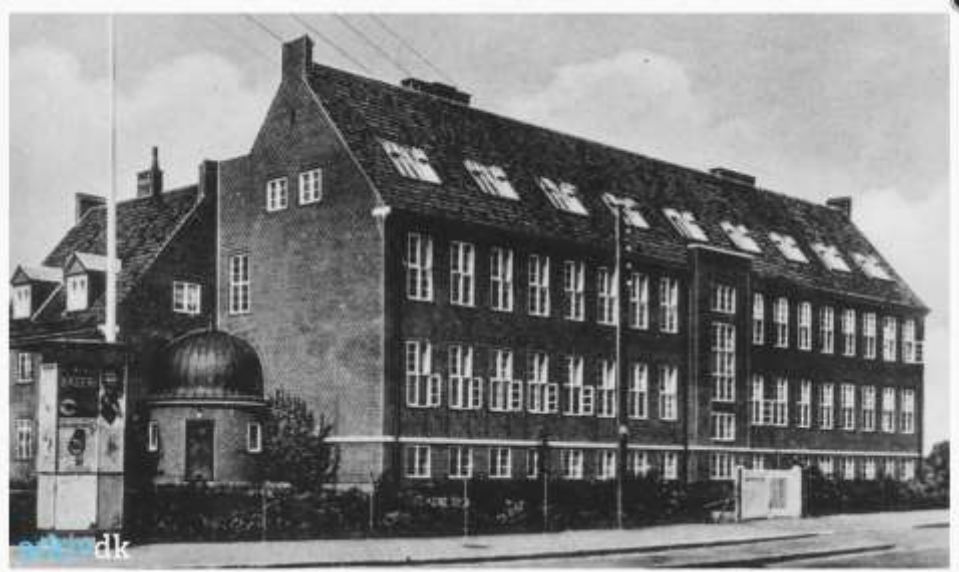
"Den gamle politistation bevarer." Såden stod der på forsiden af Hvidovre Avis tirsdag den 7. juni 2016. Det glædede os meget i bestyrelsen, da vi havde fremsendt en redegørelse til alle kommunalbestyrelsens medlemmer, hvor vi argumenterede for netop denne løsning. Flertallet i kommunalbestyrelsen bestående af Socialdemokraterne, Hvidovrelisten, SF og Enhedslisten stod bag beslutningen. Det betyder, at den gamle bygning fra 1902 bliver stående, mens den såkaldte bygning A bliver revet ned.

Strandmarksskolen

Af Lisbeth Hollensen

I porteføljen over skoler i Avedøre og Hvidovre, der var engang, følger her historien om Strandmarksskolen, der

d. 12-10-1934 kunne man i anledning af åbningen læse følgende: Den nye Strandmarksskole

Strandmarksskolen - 1938 - Foto: Forstadmuseet

åbnede i 1934. Nedenstående artikel er uddrag fra udgivelsen "Glimt af livet i Hvidovre 1925-40. Skolen", udgivet af Pædagogisk Central og Hvidovre Lokalhistoriske Selskab 1985 samt Hvidovre Avis.

I 1934 åbnede Strandmarksskolen. I Hvidovre Avis

"Vi bringer ovenstaaende et Billede af den nye Strandmarksskole, der i Morgen, Lørdag den 13. ds., faar sin højtidelige Indvielse. Sogneraadformand Arnold Nielsen beder os i den Anledning meddele, at Indvielsen finder Sted Kl. 3, og at de af Kommunens Beboere, der maatte ønske det, har Lejlighed til at overvære Indviel-

*Strandmarksskolen
Foto: Forstadsmuseet*

sen og derefter at bese Lokaliteterne.

For dem, der ikke kan komme den Dag, er der Adgang til at bese Skolen om Søndagen den 14. ds. Mellem Kl. 2-5 Eftermiddag.

Overlærer Petersen ved Kettevejens Skole bliver ogsaa Strandmarksskolens Overlærer, men den daglige Ledelse er overgivet Lærer Ewald, der faar Bopæl paa Skolen. De Børn, der skal tage den nye Skole i Besiddelse, møder første Gang Fredag den 19. efter Kartoffelferien, medens den

kommunale Badeanstalt aabnes allerede den 17. ds. Børneantallet bliver i første Omgang ca. 385, idet der ikke oprettes højere Klas-ser end til 5. i Aar. Det Omraade, der er tillagt den nye Skole, er som før meddelt hele Distriktet øst for Køgevejen og den syd for Cathr. Boothsvej, langs Mellemdigsvej til Brostykkevej og Brostykkevej fra Mellemdigsvej til Kommunegrænsen ved Avedøre, beliggende Del af Hvidovre. Hvidebo, Ketilstorp og Fønixbyen hører altsaa til Strandmarksskolen.

Er Skolen smuk - eller ej? Meningerne herom er stærkt delte, men tager man efter Arkitekt Leffland-Larsens Udtalelse: "Vi har søgt at skabe en fornuftigt Skole. Det er vort Haab, at det maa være lykkedes os. En fornuftig og praktisk Skole uden overdreven Luksus" - ja, saa maa man sige, at det virkelig er lykkedes. Strandmarksskolen er baade en fornuftig projekteret og praktisk anlagt Skole, og det virkelige Syn vil først komme, naar den sidste Trediedel er færdigbygget.

Vi skal i næste Uge bringe en indgaaende Omtale af Skolen,

ledsaget af et godt Billedmateriale.”

Fra Kettevejen til Strandmarken John Qvist Petersen gik først på Kettevejsskolen

Sønderkærskole, med at begynde som alle andre i 1. klasse. Det var før de nye tilbygninger kom. Vi havde det gamle lærerværelse som klassevæ-

Klasselokale - Strandmarksskolen i 30'erne

Foto: Forstadsmuseet

(den senere Sønderkærskole) for så at flytte ned på Strandmarksskolen i 1934, hvor den åbnede. Han fortæller om at gå i skole i 1930'erne på de to skoler.

Jeg startede på den daværende Kettevejskole, den nuværende

relse. Der lå to 1. klasser for enden af gangen. For enden af gangen havde lærer Christiansen et lille skab, hvorfra han solgte grifler, som vi skrev med dengang. Det var to øre for en griffel. Viskelæder og stilebøger skulle vi selv købe,

Opstilling i skolegården - Foto: Forstadsmuseet

for det var ikke noget med, at kommunen gav noget. Vi kunne i stedet for få nogle overnakken, for det var gratis, og så kunne vi få et gratis bad hver uge nede i kælderen. Der var heller ikke noget, der hed skolebespisning og sådan noget, og så var vi 40 elever i klassen. Det var virkelig mange.

Så flyttede vi fra Kettevejskolen, da den daværende Strandmarksskole blev bygget i 1934. Normalt skulle vi have startet i efteråret efter sommerferien, men da var skolen ikke færdigbygget, så vi kom ikke til at begynde før i oktober.

Så begyndte vi skolen, og vi fik overlærer Ewald, som dengang også blev inspektør. Som klasselærerinde fik vi en, der hed frøken Ewald. Der var moderne stole, som man kunne rykke rundt med, og det kendte man jo ikke. Vi var vant til de her skolepulte, hvor man kunne lukke et låg op, men det kunne man ikke her. Her var der i stedet en hylde nedenunder, og blækhuset var sat pænt ned i bordet, hvori der også var en rille, hvor man kunne lægge sine penneskafter og blyanter i.

Kommunen betalte nu vores stilebøger, penneskafter, viskelædere og blyanter, som vi

brugte i skolen. Skolebøgerne havde vi hele tiden fået. Moderne badeforhold var der oven i købet også samt en lige så moderne folkebadeanstalt. Det var der også på Kettevejskolen, men ikke så flot som den på Strandmarks-skolen. Folk havde jo ikke bad derhjemme dengang. Det kostede 25 øre for et brusebad for voksne, og jeg tror nok, at det var 15 øre for børnene. Skolebetjenten var en, der hed "Lille Søren," og han passede det mandlige bad, og hans kone passede det kvindelige bad. Det med at bade på skolerne kender man jo ikke mere, for

nu har alle fået bad derhjemme.

Alle de lærere, der kom på den nye Strandmarksskole, havde jeg set før, for min far sad dengang i skolekommissionen som formand. Når lærerne skulle ansættes, så foregik det i sommerferien hos os, hvor de kommende lærere skulle have en snak med far.

Jeg har gået i skole i syv år, desværre kun syv år. Jeg havde ikke evner til mere, og lysten var der heller ikke, for jeg var ikke glad for skolen. Det kommer sig nok af, at ordblindhed i dag er en naturlig ting, som

Elevopstilling på gangen - Foto: Forstadsmuseet

bliver behandlet. Men dengang var ordblindhed lig med dovenskab og dumhed, og det eneste, man kendte for det, var et par på to'sken og så en time efter skoletid. Det var jo ikke noget, der ligefrem fremmede lysten til at gå i skole. Man kan godt sige, at det giver et had til skolen. Mange år efter, at jeg havde forladt skolen, havde jeg stadig et vist had til skolelærere, men det har fortaget sig nu. Man vidste jo ikke andet dengang, og vi er da ikke døde af de flade øretæver, vi fik. Vi lever da stadigvæk.

Når vi så havde frikvarter, så sang vi de fleste sanglege, som går igen i dag. "Hvem elsker hvem?", og "Hvem skal være udenfor?". Almindelige sanglege, som man går rundt og synger. "Hvem skal du giftes med?", var der også en, der hed. Hvis man ikke sang, så spillede man måske bold. Vi legede meget med pigerne. Visse måtte være med, for det kom an på, hvordan pigerne syntes om drengene. Engang imellem kunne jeg da godt få lov til at være med, for jeg kunne godt lide at drille dem.

Det skal ikke være nogen hemmelighed. Men de fleste af mine legekammerater har været piger.

Dengang var der også drilleri, mobning og slagsmål. Der kan jeg give et eksempel, som er fra Strandmarksskolen, om den nu afdøde skoleinspektør Olsen. Der var en dreng, der hed Svend Troelsen og så en, der hed Hans Søndergård, de var kommet op at slå. Den ene var sådan en lang, høj type, mens den anden var en lille en. Nå, men de sloges, og det var jo de store oppe fra de ældre klasser, og de stod jo i rigtig boksestilling. Så har jeg senere fået fortalt, at lærer Olsen stod inde på lærerværelset og råbte: "Ja giv ham den, ja det var det rigtige stød". Men det kunne jo ikke nytte noget, for det måtte han jo ikke rigtig gøre, så de måtte ud og skille dem ad. Der måtte ikke være slåskampe, for så var det efter-sidninger og et par på skrinet.

Følg også med på hjemmesiden:

www.hvidovrelokalhistoriskeselskab.dk

Lærerkollegium Strandmarksskolen 1968-1969

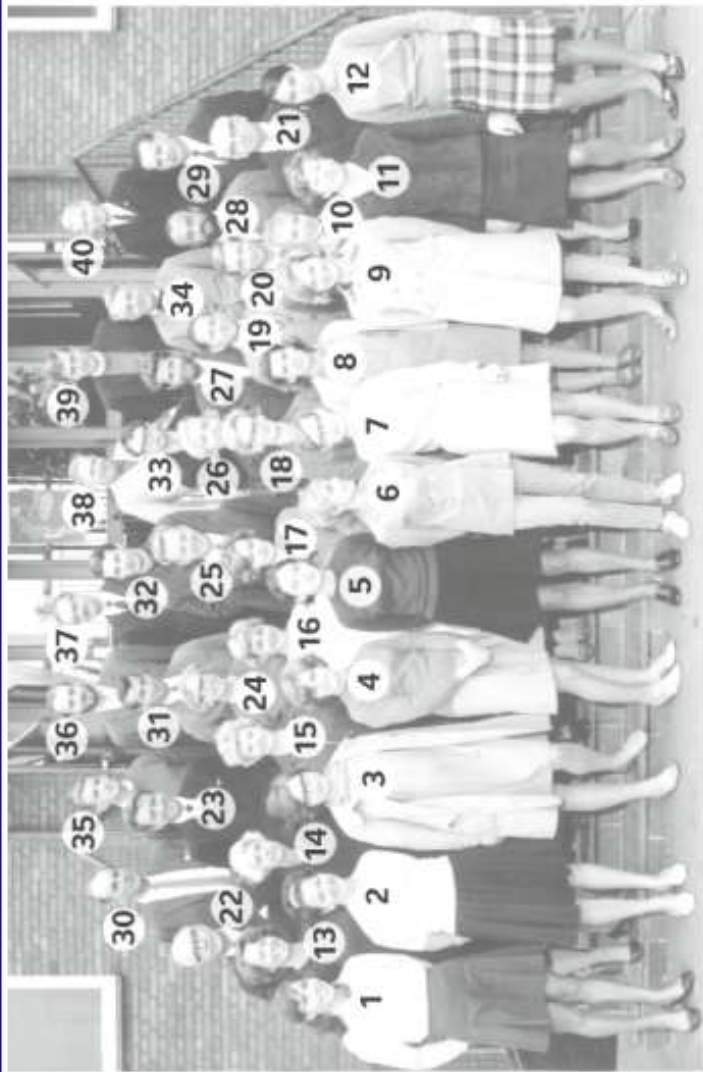

Foto leveret af Jørn Bruun-Pedersen

1 Birgit Petersen	17 Kaja Voss	24 Edel Studsgaard (Viceinspektør)	30 Hr. Asmussen	37 Carl Westen Pedersen
2 Hanne Lindquist	18 Inge Hansen	25 John Stougård	31 Leif Eliassen	38 Knud Christiansen (Skolebetjent)
3 Susann Mukakasa	19 Schou Andersen	26 Frk. Raskmark	32 V. Heinz Hildebrandt	39 Jørgen Sonne
4 Ingrid Jensen	20 Keld Pape	27 Walter Glensbo	33 Svend Erik Jensen	40 Flemming Groth
5 ?	21 Jørgensen	28 Jørgen Berg	34 P.G. Hansen (Skoleinspektør)	
6 Karen Pape	22 Anders Larsen	29 Robert Winther Nielsen	35 ?	
7 Lilly Berlin	23 Gunder Lundsgaard (Viceinspektør)		36 Svend Jørgensen	
8 Vita Winther Nielsen				

Nyt fra Forstadsmuseet

Af Ole Asbjørn Petersen

Mandag den 18. januar fortalte fungerende museumsinspektør, Anja Olsen, om sidste nyt fra Forstadsmuseet, og der var meget at berette om.

Sommeren 2015 var skøn, og Forstadsmuseet havde i foråret sendt en ansøgning til daværende kulturminister, Marianne Jelved, om at blive statsanerkendt. Der kom et valg i vejen, og sagsbehandlingen trak ud og dermed også besøget af det faglige udvalg. De kom ud til Forstadsmuseet lige inden sommerferien for at drøfte museets arbejde med kulturarven, formidling, bevaring, indsamling, registrering og se på museets faciliteter. Efter sommerferien blev man mødt med en ubehagelig overraskelse. Museets magasin på Engstrandskolen havde været udsat for en vandskade. Kælderen var fugtig, og betingelserne for skimmelsvamp var ideelle. Man hyrede Hvidovre Rengøring, der kom og flyttede det hele. Alt hvad der fandtes på magasinet ca. 400 hylde-meter genstande. Under ompakningen dukkede en undselig skotøjsæske op. Det viste sig, at den rummede en plastikbeholder, med en stendolk og en mejsel fundet af Anker

Vohnsen. I kassen var der meget andet end Vohnsens to fund. Der var bl.a. en fin knivflække fundet på Langstrupvej, en dolk fra Thy, en spillebrik fra vikingetiden og en meget fin spidsnakket slebet økse fundet i jordbærbeddet på Vestkærs Allé. På Langstrupvej har der tilsyneladende været en boplads eller i hvert fald stor menneskelig aktivitet allerede i stenalderen.

Under arbejdet med at lokalisere genstande og personer i forbindelse med fundene, dukkede idéen op om at lave et undervisningstilbud, hvor børn kan lære noget om istidsland-skaber og bopladser i Hvidovre. Det vil kunne ske i et samarbejde med Quark Centeret. Museet arbejder målrettet på at have en skoletjenete, der ikke alene dækker Cikuseumet, men også Forstadsmuseet. Lisbeth Hollensen arbejder med dette område og har et projekt i gang om svenskekrigene i Brøndbyøster.

Forstadsmuseet har været inddraget i arbejdet med Kommuneplan 2014. Bevaringsværdierne i Hvidovre blev kortlagt i forbindelse med kommuneatlasset. Forstadsmuseets til-

gang til arbejdet var at få en vurdering af husene med vægt på de kulturhistoriske værdier og ikke kun de arkitektoniske kvaliteter. Til dette arbejde fik man hjælp af en bevaringsarkitekt, som fik adgang til byggesagsarkivet. Museet havde fået adgang til Hvidovres byggesagsarkiv. Ikke mindre end 404 flyttekasser eller 35 paller er stillet til museets rådighed. Anja var meget glad for samarbejdet med Hvidovre Avis, der bringer artikler om Hvidovres historie. Historier om husene i Risbjergkvarteret er bragt i avisen gennem 2016. Det er en god måde at få historierne ud til borgerne. I slutningen af 2015 blev der bragt artikler om Bente Hansens og Keld Jensens barndom og ungdom, der er skrevet på baggrund af interviewgruppens store arbejde. I 2015 startede fyraftensrundvisningerne. Fyraftensrundvisningerne var et initiativ, som Hvidovre Lokalhistoriske Selskab bakkede op om. Det viste sig at blive en stor succes. Der var 6 af slagsen - hver den første torsdag fra maj til oktober. Hver gang var der fuldt hus, og rundvisningerne tiltrak også andre end blot selskabets medlemmer. På baggrund af fyraftensrundvisningerne og med ønsket om at skabe forståelse for vores kulturarv er

der fremstillet en ny ”Historien i gaden”, der bliver lanceret i løbet af foråret, hvor man med en folder i hånden kan gå på opdagelse i Risbjergkvarteret.

Under arbejdet med udbedring af vandskaderne stødte man på et maleri malt af Ludvig Kyhn. Maleriet blev rensset og viser Kalveboderne omkring Lodsvej i 1911. Ludvig Kyhn var ud af en kunstnerisk familie. Vi blev præsenteret for en udsigt fra Lodsvej mod syd og en fantastisk skildring af et landskab, der nu er ganske forandret.

Aftenen sluttede med, at Anja fortalte om den gribende og tragiske togulykke, der fandt sted den 1. november 1919 – Vigerslevulykken. Vangsgårds antikvariat var konkurstruet i slutningen af 2015, og folk stod i kø for at få fat i sjældne bøger til fornuftig pris. Forstadsmuseet var også til stede for måske at anskaffe en perle til museets håndbogssamling. Det blev ikke tilfældet, men i stedet fik man billeder af en af Danmakshistoriens største togulykker. Anja fortalte detaillert om hændelsesforløbet, der kostede 40 mennesker liv og 26 sårede. I Hvidovregade 63 lå et gammelt hus, kaldet mælkehandler Emil Petersens hus. Her boede senere

Vigerslevulykken 1919 - Foto: Forstadmuseet

Lauritz Olsen, der spillede en helt modig rolle den nat, da togulykken skete. En af datidens aviser, Dagens Nyheder, beskrev Lauritz Olsens livsfarlige indsats i arbejdet med at redde menneskeliv og opfordrede til en passende belønning. I 1920 tildelte Carnegie-fonden Lauritz Olsen 800 rigsdaler for udøvet heltemod under Vigerslev-ulykken. Statsminister Zahle indstillede ham til Chr. X. medaljen for ædel daad. Denne historie er draget frem,

fordi Forstadmuseet har fået en forespørgsel på, om man kunne komme på et vejnavn til vejen oppe ved Hvidovre Centeret. På museet finder man, at denne historie er en god fortælling, der med rimelighed kan lægge navn til en vej – Lauritz Olsens vej. I løbet af aftenen kom Anja langt omkring med at fortælle om Forstadmuseets arbejde med fortiden. En spændende og interessevækkende fortæller gjorde det til en rigtig god oplevelse.

Film- og hyggeeftermiddag

Af Ole Asbjørn Petersen

Mandag den 29. februar havde vi indbudt til film- og hyggeeftermiddag i Rytterskolen. Arrangementet kom i stand i samarbejde med Forstads-museet og var egentlig en op-følgning på filmcaféen, der foregik den 11. september 2015 på Risbjerggård.

Anja indledte med at ride Hvidovres historie op fra omkring 1900. Der var dengang omkring 700 indbyggere, og byen var et udpræget land-distrikt. Efterhånden som København blev større, så spekulanter muligheder i at udstyk-

Foto: Forstads-museet

Foto: Forstads-museet

Foto: Forstads-museet

Der var fuldt hus – 30 tilmeldte – og vi fik et par hyggelige timer, hvor fungerende museumsinspektør, Anja Olsen, introducerede og kommenterede undervejs. Først vistes filmen om Hvidovre i 20'erne, så pause og dernæst filmen om Hvidovre i 1948 og 1949.

ke parceller på de gamle landbrugsjorder, som så kunne tjene til boliger for de boligsøgende københavnere. Man reklamerede med Strand-by villaparcer, og man så et fremtidens Hellerup for sig. Sådan gik det som bekendt ikke, men filmen viste de trange kår for

Film- og hyggeeftermiddag

Af Ole Asbjørn Petersen

de udflyttede familier. Boligerne var bygget af primitive materialer ofte af trækasser fra Fordfabrikken.

Der vistest klip fra det gamle sogneråd, som absolut ikke ville have, at tilflytterne skulle have samme rettigheder som Hvidovreborgerne. Efterhånden blev presset fra tilflytterne så stort, at det i 1924 endte med, at statsminister Stauning greb ind. Han indsatte Arnold Nielsen, og i 1924 skiftede sognerådets flertal til Socialdemokratiet. Tilflytternes børn skulle nu optages i kommunens skole, og man fik samme rettigheder som øvrige Hvidovreborgere. I filmen ses nogle herlige klip fra det gamle sogneråd, hvor sognerådsformanden, Karl Larsen, sidder for bordenden og konsekvent skriver ”nægtet” til ansøgninger fra de nye tilflyttere.

Efter pausen så vi Hvidovre-filmene fra 1948-1949. Det var en film bestilt af kommunen, hvor Thøger Birkeland havde skrevet manuskriptet, og K. Wedel Pape lagde stemme og musik til. Man fik Hvidovres historie kort ridset op og så,

hvordan kommunen var i færd med at udvikle sig til den forstadskommune, vi i dag kender. Efter 2. verdenskrig var Hvidovre stadig overvejende et landbrugsland, men nye skoler, almennyttige boliger og parcelhuse varslede den nye tid. Senere borgmester, Ole Toft Sørensen, har en central placering i filmen, der undervejs bliver kommenteret af bl.a. Else Hansen og Egon Toft Sørensen.

Spørgelysten var stor, og der var mange uddybende kommentarer fra deltagerne. Bl. a. blev det oplyst, at Marius Sørensen, bosat i Hvidovre på Plovheldvej og tidligere medlem af sognerådet, i en periode var arbejdsminister i Hedtofts regering 1947-1950.

Afslutningsvis opfordrede Anja Olsen forsamlingen til at fremsende film, der omhandler forhold i Hvidovre, som kan bibringe billeder fra vores historie, som ellers kunne gå tabt.

En god eftermiddag som vil kunne gentages i vores program 2016 – 2017 med nye film.

Minder fra tiden på Hvidovre-centralen og fra 2. verdenskrig

Rena Dræbye fortæller i interview med Jens Frederik Jørgensen

I 1939, da jeg var 16 år, begyndte jeg som telefonist på Hvidovre-Central, der lå på Hvidovrevej 253.

Rena Dræbye - Privatfoto

Når man kom ind fra Hvidovrevej, lå der til højre en korridor. Her stod der en telefon i et rum, der ikke var lukket af. De, der ikke havde telefon, kunne komme og ringe herfra. Bag korridoren var der et rum, hvor vi telefonister sad ved et langt bord. På den side, hvor vi sad, var alle numrene, og omme på bagsiden var krydsfelt-

et. Når folk ringede til centralen, faldt der en klap ned ud for nummeret, der ringede op. Så satte vi en ledning i, trykkede på en "nøgle" og spurgte hvilket nummer, de ønskede forbindelse til. Så satte vi ledningen ind i hullet ud for det ønskede nummer og ringede på det nummer, der var blevet bedt om. Hvis det var "ind over byen", så kunne vi stille videre til centralerne inde i byen – Asta, Taga, Bella og hvad de nu alle sammen hed. Det var primitivt, vil man sige i dag.

Hvis nogen ikke havde fået betalt deres regning, så kunne man sætte en prop ind omme bagved i krydsfeltet, og så kunne abonnenten ikke ringe op mere.

Jeg var på centralen i 3 år. Fru Emilie Møller var forstanderinde på centralen. Hun havde en stue til venstre, når man kom ind i bygningen. Her havde hun et "lyttebord", så hun kunne "gå ind" og høre vores

Minder fra tiden på Hvidovre-centralen og fra 2. verdenskrig

Rena Dræbye fortæller i interview med Jens Frederik Jørgensen

Hvidovre Telefoncentral - Foto: Forstadsmuseet

ekspeditioner.

Fru Møller, der var enke, boede på centralen. På 1. sal, hvor vi til højre havde frokoststue, havde hun til venstre sit soveværelse. Fru Møller var meget speciel. Jeg husker især et par episoder med hende.

Engang da en af telefonvæsenets mekanikere kom op, da vi havde vores halve times frokost, sagde han: ”Nu garanterer jeg for, at Emilie står og kigger ind af nøglehullet”. Han listede hen langs væggen og bankede døren lige op i ansigt

et på fru Møller. ”Undskyld fru Møller, står De der?” ”Ja”, sagde hun. I frokoststuen var der en som-merliggestol, som hendes mand havde lavet, og den ville hun ikke have, at vi misbrugte. Gud ved, hvad hun regnede os for!

En dag, da jeg havde vagt sammen med vores tilsynsførende, Ellen Maach, som boede i Hvidovregade nr. 61 i et gammelt stråttækt hus, ”røg” alle klapperne som på tælling. Vi gik ind på ledningerne for at høre, hvad der var galt. Der

Minder fra tiden på Hvidovre-centralen og fra 2. verdenskrig

Rena Dræbye fortæller i interview med Jens Frederik Jørgensen

var brand, og det var Ellens hus, der brændte. Hun blev helt panikslagen, og jeg sagde: ”Kør hjem!” Så kom fru Møller og skældte mig ud, da jeg i

Telefoncentral i Dragør 1935

hvert fald ikke kunne sende fru Maach hjem. Så sagde jeg: ”Ved de hvad fru Møller – hvis det var mit hus, der brændte, ville jeg ikke spørge nogen om lov til at køre hjem – så var jeg bare kørt!”

Vi sad 5 af gangen og passede centralen, som vel havde 1.000 abonnenter. Vores arbejdstid var kl. 7-14 og 14-21 eller 8-15 og 15-22. Vi var 10-12 stykker i alt på centralen. Om natten må det have været Fru Møller, der passede centralen. Vi arbejdede alle ugens dage med en ugentligt fridag på skift. Lønnen var 105 kr. pr. måned, nogenlunde det samme, som man fik, når man var på kon-

tor.

For at få job som telefonist skulle man til en prøve inde på hovedcentralen i Nørregade.

Vi skulle skrive en stil, men hvad det havde med centralen at gøre, vidste jeg ikke. Det vigtigste var, viste det sig, at vi skrev Kjøbenhavns Telefon Aktieselskab med ”Kj”!

Vi skulle selvfølgelig også kunne huske numre. Da jeg kom ind til prøven, sagde forstanderen et firecifret tal, og da vi så havde siddet og snakket om alt muligt, blev jeg spurgt om, hvad det var for et tal, der var blevet sagt.

Jeg ville gerne have været inde at arbejde på hovedcentralen, men jeg var ikke høj nok til at nå op til alle hullerne i det høje telefonbord, man havde i Nørregade. Hvidovrecentralen var en landsbycentral, så vi skulle ikke have uniform på som inde i Nørregade. Derinde måtte man vist nok heller ikke være gift.

Selv blev jeg gift i november 1941 som 18-årig. Jeg havde kendt min tilkommende, Svend Erik i nogle år.

Jeg cyklede hver dag fra Brønshøj til Hvidovre, ned ad Hvidovrevej, der dengang havde dybe grøfter. Når jeg skulle

Minder fra tiden på Hvidovre-centralen og fra 2. verdenskrig

Rena Dræbye fortæller i interview med Jens Frederik Jørgensen

hjem om aftenen hentede min kæreste mig ved centralen. Det var jo under krigen, og det var mørkt – buldrende mørkt. En aften var min kæreste der ikke. Jeg cyklede op til Damhussøen for at køre ham i møde. Da jeg ikke mødte ham, troede jeg, at jeg var kørt forbi ham, da man ikke kunne se meget. Jeg kørte tilbage til centralen, men der var han ikke, og så måtte jeg køre hjem alene. Jeg skulle køre ad en sti langs Damhussøen til Vanløse. Så punkterede jeg. Jeg turde ikke stå af, da der var tyskere alle vegne, og så måtte jeg køre på flad ring til Brønshøj. Da jeg kom hjem, ringede jeg til min kæreste. Han var meget ked af det, han var faldet i søvn. Han havde nemlig alle-rede dengang sukkersyge, fik insulin og blev ofte meget træt.

Da vi var blevet gift – i øvrigt af min svigerfar, der var præst i Esbønderup - flyttede vi sammen i min mands lejlighed, en 1 værelses med alkove. Min svigermor var noget ældre end mine forældre og man sagde ikke du til hende, men "De" og "Pastorinden"! Da mine svigerforældre ikke havde mere brændsel under krigen, og vi havde centralvarme, så flytte-

de svigermor ind hos os. Hun sov i alkoven ved siden af mig den nygifte på 18 år, mens min mand skulle sove på en madrass på køkkengulvet – det skulle man lige byde de unge i dag!

Som en pige på 18 år vidste jeg ikke meget om priser på forskellige varer, men jeg havde det sådan, at jeg ikke ville skylde nogen noget. Jeg handlede hos købmanden på Tekla-vej, hvor vi boede. Da det var sidst på ugen, turde jeg ikke bede om 3 pund kartofler, men bad om 1/2 pund kartofler. Købmanden spurgte: Skal det være en stor eller 3 små?" Jeg glemmer det aldrig, det var så flovt og ydmygende. I dag kan jeg godt grine af det.

I 1942 stoppede jeg på centralen. Min mand syntes, at det var kedeligt, at jeg ofte skulle på arbejde om søndagen. Arbejde ville jeg gerne fortsætte med at have, så jeg gik ind på et engageringsbureau og blev henvist til et arbejde ude på Finsensvej i et firma, der hed JEKO. Jeg kendte intet til firmaet, der var ejet af 3 brødre – Due-Petersen.

Da jeg mødte op den første dag, sad der på reposen mel-

Minder fra tiden på Hvidovrecentralen og fra 2. verdenskrig

Rena Dræbye fortæller i interview med Jens Frederik Jørgensen

lem stuen og 1. sal en mand med et skydevåben, og jeg tænkte, hvad er det for et firma, jeg er blevet ansat i. Jeg havde været der 3-4 timer, da der pludselig stod 4 mænd med skydevåben inde på kon-

at jeg skulle gå ind til chefen og sige, at jeg kunne få en anden stilling med en højere løn. Det var da ikke noget problem, det kunne jeg da også få der, og så kunne jeg ikke sige op. Den ældste af brødrene, Peter

Telefoncentralen på Hvidovregade - Foto: Forstads museet

toret. Jeg var kommet til at træde på en "knap" i gulvet, og ved synet af de 4 mænd tænkte jeg, hvad foregår der. Det var et firma, der arbejdede for tyskerne.

Der kunne jeg ikke holde ud at arbejde, mine nerver var helt på højkant. Min mand sagde,

Due-Petersen blev skudt af modstandsbevægelsen på Falkoner Allé i 1944, og firmaet blev så flyttet ind til Ryesgade - til Nordværk. Og her er det så, at Herluf Rasmussen reddede mig ud af det firma, da han var med til at bombe hele skidtet. Jeg kom en morgen

Minder fra tiden på Hvidovre-centralen og fra 2. verdenskrig

Rena Dræbye fortæller i interview med Jens Frederik Jørgensen

ved halv-ni-tiden cyklende på Ryesgade sammen med min mand, der fulgte mig på arbejde. Og så så vi en masse papirer flyve rundt i luften – helt over til Rigshospitalet. Og der hvor jeg normalt gik ind, det var helt væk. Det hele var pulveriseret.

Det var Herluf Rasmussen, der havde været ”formand” for det. Han reddede mit liv og fik mig ud af ”tyskerfirmaet”. Herluf Rasmussen har i sin bog side 132-43 fortalt om aktionen. Det hører også med til historien, at den mellemste bror, Fritz også blev likvideret. Det skete på hjørnet af Gammel Køge Landevej og Hvidovrevej den 24. november 1944. Han kom sammen med sin chauffør, sin 12 årige søn og en tysk ingeniør kørende fra bopælen i Hundige, da hans bil blev overhalet af en anden bil, der kørte ind foran og gennemhullede hans bil. Bilen væltede en lysmast og kørte tværs over fortovet. Due-Petersen var dræbt af flere skud, de andre var sårede, sønnen let såret af glassplinter. Tililende arbejdere fra et nærliggende snedkerværksted troede i første omgang, at det var en ulykke.

Når jeg mindes krigen, husker jeg en anden episode fra Hvidovre-tiden. Tyskere, der var indkvarteret på Flaskekroen, kom trampende op ad Hvidovrevej, når de skulle ind på centralen for at ringe til Dagmarhus. Vi sagde altid, at vi ikke kunne tysk. Engang, da der var tyskere ved centralen, kom en ambulance kørende på Hvidovrevej med udrykning. Tyskerne smed en stor cykel ud foran ambulancen, fordi de ville se, om der var noget illegalt i ambulancen. Det var et forfærdeligt øjeblik.

Min mand døde i 1958, og jeg sad alene med mine 2 døtre. For at vi kunne klare det, måtte jeg tage ekstraarbejde. I sommerweekenderne som servitricer på Bakken og om vinteren rengøringsarbejde på Politigården.

I 1973, efter at jeg havde mødt Niels Madsen, flyttede vi sammen ind som de første i en helt ny lejlighed, Bymuren 9, 4.sal. Senere flyttede vi til Ege volden 22, 6. sal. Et stykke tid efter, at Niels var død, mødte jeg Axel Henriksen, og vi flyttede ind i højhuset i Friheden på 7. sal. Her bor jeg stadig, efter at også Axel døde fra mig.

Minder fra tiden på Hvidovre-centralen og fra 2. verdenskrig

Rena Dræbye fortæller i interview med Jens Frederik Jørgensen

Når jeg sådan tænker over det, så har jeg altid boet højt og med udsigt.

Jeg har haft et spændende og begivenhedsrigt liv og har det stadig. Jeg kommer en gang om måneden på Risbjerggård i sangforeningen Cantastrofen, hvor min datter Winnie er formand. Hver torsdag kommer jeg i "Oasen" her i Friheden, hvor vi er 15-20 stykker, som

spiser sammen og får et glas vin.

Jeg er nu blevet 93 år og har haft et dejligt liv. Jeg kan stadig klare mig alene med rengøringshjælp hver 14. dag. Det bedste af det hele er, at jeg dagligt taler med flere af mine 2 børn, 2 svigersønner, 4 børnebørn, 8 oldebørn og 2 tipoldebørn.

hvidovre@home.dk

Ejendomsmægler M.D.E. Cand. jur.

MAX MARDORF

Hvidovrevej 406 • 2650 Hvidovre

Telefon 36 77 18 28

(Overfor Hvidovre Sportsstadion)

home

vi vil være din foretrukne ejendomsmægler

Det er os, der er kendt for det hurtige og effektive salg

Byvandring på Christianshavn

Af Ole Asbjørn Petersen

Onsdag den 25. maj mødtes vi i strålende solskinsvejr kl. 10.30 foran Christians Kirken på Christianshavn, Strandgade 1. Turen var fuldttegnet med 30 deltagere, der ønskede at høre et af vore medlemmer, Flemming Groth, fortælle om og vise det Christianshavn, han som barn og ung var opvokset i. Flemming startede med at fortælle om kirkens historie. Den er opført i 1754-1759 og hed oprindeligt Frederiks Tyske Kirke, da den i mange år tjente som kirke for den tyske menighed på Christianshavn. Tyskerne havde indtil da været henvist til Vor Frelzers Kirke, hvor man først kunne komme til, når danskerne havde afsluttet deres gudstjeneste. Der blev givet tilladelse til at indsamle kollekt i landets kirker til fordel for bygning af Frederiks Tyske Kirke. Det lykkedes, og kirken fik i folkemunde navnet lotteri-kirken. Vel inde i kirken, der er tegnet af Nikolai Eigtved, fik vi at vide, at den også fik kælenavnet Teaterkirken på grund af ligheden med indretningen af et teater. Kirken blev brugt af Christi-

anshavns tyske menighed, indtil denne blev nedlagt i 1886. Så gik turen ad Strandgade op mod Christianshavns Torv godt krydret med Flemmings anekdoter og faktiske oplysninger om de enkelte huse og deres historie(er). F.eks. den om Tordenskjolds Gård, der slet ikke var Tordenskjolds, men ejet af Poul Abraham Lehn. Det gik lystigt for sig dengang. Frederik den 4 deltog i løjerne med kvinder og sprut og var god ven med Tordenskjold. Det siges, at der efter hver skål skulle affyres et geværskud. Tordenskjold var så dygtig, at han kunne ramme en bjørns øre uden yderligere at skade dyret. Nede ved Christianshavns Kanal fik vi forklaringen på de to ejendommelige vejnavne Overgaden oven Vandet (lige husnumre) og Overgaden neden Vandet (ulige husnumre). Det er to gader på hver sin side af Christianshavns Kanal. ”Over” i gadenavnene er en forvanskning af det tyske Ufer, der betyder ”bred” eller ”kyst”, mens ”oven” og ”neden” henviser til de to dele, Christianshavn er delt i. Gaderne blev

Byvandring på Christianshavn

Af Ole Asbjørn Petersen

anlagt som følge af Christian den 4. og hans interesse for det hollandske kanalsystem.

med at farve stoffer. Senere blev fængslet et kvindefængsel. Grunden blev revet ned i

*Byvandring på Christianshavn Foto: Ole Asbjørn Petersen
Flemming Groth i forgrunden*

Vel oppe på Christianss Torv fortalte Flemming levende om det tidligere børnefængsel, der blev efterfulgt af Tugt, Rasp- og Forbedringshuset, hvor særligt hårde strafafsonere deltog i et livsfarligt arbejde

1928 i forbindelse med udvidelsen af Torvegade. I dag ligger Lagkagehuset på grunden bl.a., hvor de tidligere ministre Lis Groes og Johs. Kærbøl har boet.
Nu kom der et spring i tid,

Byvandring på Christianshavn

Af Ole Asbjørn Petersen

hvor Flemming fortalte om Burmeister og Wain og den store betydning, værftet har haft. På et tidspunkt var over 10.000 beskæftiget på eller i forbindelse med værftet. Det var for nogle et hårdt arbejde, og en del måtte kompensere ved at tage en fugtig rute hjem om onsdagen, når der havde været lønudbetaling. Man talte om sutterne og skrogene.

Skrogene var de, der ikke gennemførte ruten på 5 værthuse, men valgte at gå hjem til konerne. I dag er de store halter fra Burmeister og Wain-perioden afløst af boligbyggeri til rigtig høje priser.

Nu kom vi ned til kvarteret, der har navne efter nogle af dem, som Flemming sagde: ”stinkende” rige, der tjente pengene ved medvirken i slavehandelen. Andreas Bjørns Gade og Bodenhoffs Plads opkaldt efter nogle af de fremmeste. Fortælleren var selv født i Andreas Bjørns Gade og kunne fortælle om familiens oplevelser under krigen. Senere flyttede familien til samme boligkompleks bare i nabogaden Brobergsgade. Her kom vi ind og så nudagens gårdmiljø.

Præmieret og flot. Det var det ikke, da Flemming boede der i 1950'erne. Fællestoiletter og skure i gården med bliktage, hvor man kunne høre rotterne muntre sig, når det blev mørkt. Bebyggelsen er i dag renoveret og sælges som 2- eller 3 værelseslejligheder mellem 2 og 3 mill. kr.

Vores vandring skulle slutte i restaurationen Ravelinen, og på vej op ad Sankt Annæ Gade blev der tid til et kort besøg i Frelserkirken. Her fik vi at vide, at det spiralsnoede kirkespir var bygget over en trækonstruktion, så spiret ikke tyngede på underliggende lag. Christiana gik vi forbi. Et nutidens Christiania, som foredragsholderen mente, havde været ødelæggende for det oprindelige Christianshavnerkvarter.

For mig en meget interessant rundvisning og et stykke dansk historie, der gav stof til eftertanke.

Skulle man have lyst til at læse mere om sted og tid, om Christianshavn, kan man anskaffe sig bogen af Flemming Groth ”En christianhavners erindringer”.

Svar på spørgsmål

Af Jens Frederik Jørgensen

I de seneste medlemsblade har vi bedt om hjælp til at få svar på nogle uafklarede lokalhistoriske spørgsmål.

Kim Larsen

I nr.1-2016 ville vi gerne have hjælp til, hvor og hvornår det var, at Kim Larsen og hans musikalske venner uventet dukkede op til en ungdomsfest i Hvidovre.

Lars Flænø Nielsen, Danalund Ungdomshus fortæller, at en tidligere bestyrelsesformand har fortalt ham, at hendes mand, inden han i 1971 kom ind som soldat, var med til festen. Så det har været i 1970 eller 1971. Dengang lå Danalund Ungdomshus på Gammel Køge Landevej. Først i 1972 flyttede ungdomshuset til Bavnevej.

Hvidovre Studieorkester

I nr.2-2016 bragte vi et billede af 25 musikere i Hvidovre Studieorkester. Vi kunne med hjælp fra Inge Toftlund, der

var gift med orkestrets dirigent, Carl Toftlund, sætte navn på 10 af musikerne. Benny Riisager har fået supplerende oplysninger.

Nr. 12, fru Bjergfeldt hed Hele-
ne til fornavn. Nr. 23 hed
Berg. Nr. 18, som var benævnt
Kunstmaleren, hed Johansen.

Benny Riisager er stadig interesseret i flere navne på de musikere, der er med på fotografiet.

Hvor var det Ritt Bjerregaards far arbejdede

I nr.2-2016 refererede vi fra Ritt Bjerregaards erindringer, og vi bad om hjælp til at lokalisere den radiokasse-fabrik, som Ritts far arbejdede på i Hvidovre.

Her har vi fået hjælp af Gundhild Caspersen, der fortalte, at hendes mand, Louis som 14-15-årig i 1940 startede som arbejdsdreng hos snedkermester A. P. Sønnersgaard, Hvidov-

Svar på spørgsmål

Af Jens Frederik Jørgensen

revej 80. Han var ansat der indtil 1942.

Louis' s familie var i 1937 flyttet til William Boothsvej. Louis gik ligesom Gundhild på Kettevejskolen.

Børge Grøn-Iversen fortæller, at snedkerfirmaet "A. P. Sønnersgaard blev videreført af sønner under navnet "Bdr.

Sønnersgaard". Firmaet havde opgaven med at fremstille Risbjerg Kirkes inventar (alterskranken, prædikestolen, gelænderet på pulpituret) og donerede ved kirkens indvielse et stor trækors i teaktræ som alterudsmykning. Ved kirkens 50 års jubilæum i 2009 fik kirken ny alterudsmykning.

Hvidovrevej 80. Til højre den tidligere portnerbolig, de to vinduer i baggrunden er i den bygning, der var vognport og hestestald, til venstre herfor fabriksbygningen i 3 etager og hjørnet af fabriksbygningen i 2 etager.

Foto: Jens Frederik Jørgensen

Svar på spørgsmål

Af Jens Frederik Jørgensen

Om Hvidovrevej 80 1)

I 1936 købte grosserer Maibøll af Hvidovre kommune en parcel af matr.nr. 1a, Hvidovre. Her opførte han 2 fabriksbygninger og en portnerbolig. Bygningerne var opvarmet med centralvarme! Den ene fabriksbygning var i 3 etager, den anden i 1 etage med mulighed for at forhøje med 2 etager. Det blev kun til 1 etage mere, da det under krigen var vanskeligt at skaffe det nødvendige profilstål og armeringsjern til byggeriet.

I 1939-40 blev der bygget en vognport med stald til 1 hest. Hesten skulle ikke stå bundet, men have ophold i en boks. Under krigen var heste en uundværlig trækraft.

I fabriksbygningerne var der forskellige virksomheder. A/S Thulesen & Co's Eftfl. omtales i Kraks vejviser som en pibeslangefabrik. Fra 1945 omtales den som en læder-varefabrik, der bl.a. fremstillede kufferter.

I 1939 indrettes en kabine til sprøjtelakering med celluloselak. I 1942 en tørrestue til et trætorringsanlæg foranlediget dels "af de stadigt forværrede trafikforhold, der forhindrer køb af lagrede og tørrede materialer og dels transport fra tørrestue andet sted, hvorfor de på ejendommen værende virksomheder tvinges til selvhjælp". Begge anlæg har givetvis været til brug for snedkermester A. P. Sønersgaard. Her har vi det firma, som Ritts far og Louis Caspersen var ansat i.

Som et kuriosum kan nævnes, at der i byggesagen fra 1937 ligger et postkort stillet til: "Bygningsinspektøren for Hvidovre Kommune, Hvidovregade 24, Valby". Postkortet var frankeret med 7 øre!

Fabriksbygningerne ligger der stadig på Hvidovrevej 80. En tavle ved indkørslen fortæller, at 14 vidt forskellige private firmaer og offentlige virksomheder driver deres virksomhed i de hvidmalede bygninger, der rummer næsten 80 års erhvervshistorie i Hvidovre.

1) Kilde: Hvidovre kommunes elektroniske byggesagsarkiv.

FDF'er i Hvidovre i begyndelsen af 1960'erne

Af Jens Loft Rasmussen

Privatfoto

De indtryk, du får i din barndom og tidlige ungdom, får afgørende betydning for dit liv senere. Sådan har det i hvert fald været for mig, og det var især oplevelserne i FDF, der blev vigtige.

Jeg er født i 1950 og var så heldig at vokse op i Bredalspaken tegnet af arkitekten Svenn Eske Kristensen. Tiden var præget af optimisme, og den smukke parkbebyggelse udgjorde en ideel ramme for de mange familier, som på det tidspunkt søgte ud mod forsta-

dens lys og luft. Jeg gik på Risbjergskolen, hvor vi var mere end 1.000 børn. Vi brugte ikke tiden på fjernsyn eller iPad, og vi gik heller ikke i institutioner. Vi havde masser af tid til at lege og frihed til at cykle rundt på egen hånd. Turen hjem fra skole med kammeraterne kunne tage flere timer.

FDF'er med hud og hår fra 1959

Risbjerg sogn var en afgrænset og tryk verden, hvor alle kendte hinanden. Men som du bliver større, vil du gerne noget mere. For os, der ikke interesserede os for at spille fodbold i klub, var FDF en oplagt mulighed. Jeg blev FDF'er i foråret 1959 og tog efterhånden hele pakken med almindelige møder, gymnastik og musikarbejde.

Der var også på dette tidspunkt mange dygtige FDF-ledere, ofte ægtefæller, der var parate til at yde en kæmpe indsats for børne- og ungdomsarbejdet. De mødte os drenge med tillid og respekt, og det kom til at præge vores liv.

På FDF Hvidovres lejr
Ingeborg ved Roskilde Fjorde

FDF'er i Hvidovre i begyndelsen af 1960'erne

Af Jens Loft Rasmussen

Privatfoto

blev der i foråret 2016 afholdt en weekend, hvor der var indbudt tidligere Hvidovre FDF'ere. Tilfældet ville, at min gamle pogeleder Hans Groth-Poulsen, som nu er 90 år, var med samt min jævnaldrende FDF-kammerat Henning Naschou Jensen. Henning havde styr på vore medlemsnumre. Mit er 59-33, dvs. at jeg er medlem nr. 33 i 1959, mens Hennings var 59-44. Henning og jeg var i 1959 med på den første pogesommerlejr, som fandt sted på kredsens beskedne lejr i Vassingerød ved Farum, Vi var første hold på lejren, der var bygget af forældre og ledere med genbrugsmaterialer fra en gammel smedje på Kettevej, som lå, hvor Risbjerg nu ligger. Hans Groth kunne fortælle, at vi var mere end 30 børn, og at vi

måtte sove flere i hver køje. Vand blev hentet fra en pumpe på gårdspladsen, men på grund af den tørre sommer, løb brønden tør. Så vandet blev hentet i en mælkejunge i en sidevogn på en scooter. Det gik lidt ud over den daglige hygiejne, som begrænsede sig til tandbørstning, men det syntes ikke at røre drengene.

Min første uniform blev købt adskillige numre for stor, så ærmerne måtte smøges op. Den skulle jo gerne kunne holde i mange år frem, mente min farmor, som finansierede indkøbet. Og det gjorde den. På fotoet fra Hvidovre Torv 3-4 år senere, hvor vi som væbnerelever under ledelse af Erik Knudsen skulle cykle til Vassingerød, passede uniformen fint. De grå uniformer var lavet af et meget slidstærkt materiale og var uopslidelige. Der er sket en del forbedringer af lejrene og udstyret, siden jeg for et halvt århundrede siden oplevede min første sommerlejr, hvor vi sov tæt, og vandet kun rakte til tandbørstning.

Et givende fællesskab

I FDF kom vi hele vejen rundt om det gode barneliv. Her var

FDF'er i Hvidovre i begyndelsen af 1960'erne

Af Jens Loft Rasmussen

kammeratskab, leg og bevægelse, sang og musik, nærhed til naturen og et møde med kristendommen.

Det var skønt at tage af sted med kammeraterne, uden at mor og far var med til at blande sig. Da vi var pøge og pilte, blev vi ofte opdelt i grupper eller bordhold, der fik ansvar for praktiske gøremål som at vaske op eller at løse opgaver sammen. Senere kom vi som væbnere og seniorer i patruljer. Desværre kom pigerne først med i FDF 10 år senere. Det havde gjort en stor forskel, hvis vi havde været drenge og piger sammen!

Vi lærte at samarbejde og at trække på hinandens kompetencer. Nogle var gode til det praktiske, nogle var musiske, mens jeg som regel fik til opgave at skrive og tegne i hikebogen. Hvis du ikke ved det, så er hejk eller hike en unik måde at vandre eller cykle på. Du overnatter på et høloft eller i en bivouak, som du bygger i skoven, og undervejs møder du interessante mennesker og steder, som gør dig klogere på naturen og egnen. Jeg var ret udholdende, men håbløs til at finde vej. På et tidspunkt

vandt jeg nogle orienteringsløb med Bo Witzel, som var god til det med kort. Du behøver ikke selv at være god til det hele for at være med på vinderholdet! En almindelig weekendtur forløb på den måde, at vi kørte med Hareskovbanen til Farum, hvorfra vi gik de sidste 8 km til lejren i Vassingerød. Senere foregik turen på cykel fra Hvidovre. Der var 30 km hver vej med stop ved ishøuset i Bøndernes Hegn ud til den gamle Hareskovvej mellem Kollekolle og Fiskebæk. Vi gik i skole lørdag formiddag, så vi tog først afsted efter frokost. Lørdag aften var der hygge omkring pejsen, og søndag formiddag var vi på løb i Farum Lillevang. Derefter cyklede vi hjem igen. Cyklerne var lidt tunge i det, og der var ofte punkteringer undervejs. Det kunne også ske, at der var styrt, hvis en skulle finde noget i lommen eller blev distraheret på anden vis. Vi fik et kendskab til Farumskovene og det bakkede istidslandskab væk fra Hvidovre. Vi lærte også, at alle skulle med holdet hjem, uanset hvor håbløse de var til at cykle. De mest seje tog de tunge ting, telte og pa-

FDF'er i Hvidovre i begyndelsen af 1960'erne

Af Jens Loft Rasmussen

truljekasser på deres cykler!

FDF er sang og musik
Sang og musik var ikke en del af det, jeg havde med hjemmefra, men i FDF sang vi alle med på sangene fra FDF-sangbogen "March og Lejr" eller de mere alvorlige i "Den grå Sangbog". Jeg nynner stadig nogle af sangene fra dengang f.eks. Holger Buchhaves "Kom kammerater, så stem-

mer vi i, sang skal der til, når vi mødes" og omkvædet "Det er, som sangen gi'r os vinger og løfter os mod himlen blå-ååh" eller som afslutning på et FDF-møde "Altid frejdig, når du går, veje Gud tør kende" til Weyses melodi.

I FDF er det lysten mere end talentet, der fører dig frem! På et tidspunkt kom jeg med i tambourkorpset først med marchfløjte og senere med sig-

Hvidovre FDF/FPF's tambourorkester spiller foran Hvidovre station 1984

Foto: Jørgen Snedled

FDF'er i Hvidovre i begyndelsen af 1960'erne

Af Jens Loft Rasmussen

nalhorn. Dette åbnede adgang til kredsens brassband, hvor jeg spillede 2. kornet. Vi var med i radioens ”Orkester-dyst fra kyst til kyst”, og vi var på udenlandstur til Harzen. På landsmusikstævnet i Aalborg i 1964 blev vi en hel eftermiddag dirigeret af Kong Frederik IX. Det var en stor oplevelse. Jeg øvede mig til naboernes store fortrydelse 1 time hver dag og udnyttede hermed mit begrænsede musiktalent til det yderste. Nogle af de bedste orkestermedlemmer gik videre til Tivoligarden, og enkelte blev professionelle musikere, men vi var også en del, der bare havde glæde ved at spille musik.

Duelighedsmærker

I FDF og hos spejderne kan man tage mærker, som bliver syet på din uniform. Du starter med at gå 5 km og efterhånden, som du bliver ældre, kan du gå længere distancer. Jeg kan huske, at jeg var temmelig øm i benene, da vi ved Rebæk sø tog et hvil efter at have gået 50 km. Tankerne bliver stimuleret af bevægelse, og på vandreturene fik vi snakket om mange ting.

”Klar dig selv”-mærket gik ud på, at du skulle lave mad, dække bord og vaske op derhjemme. Min mor havde som mange andre husmødre ansvaret for mad og tøjvask i hjemmet. Stor var hendes forbavselse, da jeg en dag ville påtage mig husholdnings-arbejdet. Efter veludført dåd skulle vore mødre bekræfte, at vi havde udført opgaverne tilfredsstillende. I brystlommen på vores uniformer havde vi nål og tråd, så vi selv kunne foretage småreparationer. Som FDF'er skulle du være beredt på lidt af hver!

Sommerlejrene

Årets højdepunkt var sommerlejren, som blev holdt forskellige steder hvert år, og hvor der som regel var et tema. I 1960 var vi på indianerlejr ved Bøgeskoven på Stevns. I 1961 var vi ”Jorden rundt på 7 dage” på den gamle isbådestation ved Halskov. I 1962 dyrkede vi væbnersport i Vassingerød. Året efter cyklede vi 100 km til Vordingborg, hvor vi havde en fantastisk 2 dages hike ud på Knudshoved Odde. I 1964 vandrede vi Bornholm rundt, og i 1965 var jeg, nu som patruljefører, på Hovborg på nord-

FDf'er i Hvidovre i begyndelsen af 1960'erne

Af Jens Loft Rasmussen

spidsen af Langeland. Om morgenen på sommerlejrerne lavede vi morgen-gymnastik, og der var samling ved flaget. Inden dagens program havde vi en kort morgenandagt som regel med en morgensamtale om livets store spørgsmål. Om aftenen samledes vi til sang, musik, sketches og fortælling omkring lejrbalet. Den mest berømte var "Døden fra Nokkebølle" om detektiven McPherson med det gentagne "det lusker i buskbombusken" og indledningen: "Det var en mørk og stormfuld nat ved Vesterhavet, men det kommer ikke vores historie ved, for den foregår i København". Sangen "Om balet samles vi nu i klynge" står tydeligt i erindringen. Og jeg husker de lyse sommeraftener, de grønne bølgende marker, hyldeblomsterne og de små flyvende svaler. Vores soveposser af krøluld kunne ikke altid holde os varme. Jeg er mere end en gang vågnet frysende udenfor et telt eller en bivouak. Så var det om at møve sig tilbage i flokken af sovende kammerater. Den gamle isbådestation i Halsskov lå dengang i et naturom-

råde helt for sig selv. Nu kan den ses fra motorvejen, der fører over Storebælt, og stilheden er brudt. I FDF var en tradition for, at drengene havde nattevagt på skift. Når vi var vækket, sad vi i køkkenet, hvor vi fik saftvand og kage. Vi havde til opgave at skrælle kartofler og en gang i timen at gå en runde. Der var bælgravende mørkt, og træer og buske blev levende. Det eneste vi mødte i sommernatten var nogle harer, der pilede afsted.

Dygtighed og stolthed ved at være fra Hvidovre

Da vi blev 14-15 år, kom vi på patruljeførerskole. Det foregik for mit vedkommende hos isenkræmmer Anker og Jytte Jespersen i deres private lejlighed. Her talte vi om planlægning og udfordringer, du kunne komme ud for som leder. Vi blev uden at tænke over det dygtige til ledelse og kommunikation, og vi lærte at tage ansvar for hinanden og for det samfund, vi er en del af. Jeg oplevede Hvidovre som en driftig og uhøjtidelig forstad med et rigt foreningsliv. Her var det den omvendte jantelov, der gjaldt. "Du er fra Hvidov-

FDF'er i Hvidovre i begyndelsen af 1960'erne

Af Jens Loft Rasmussen

Privatfoto

re. Du er noget!” Som HIF gjorde sig gældende inden for fodbold, blev FDF Hvidovre i 60'erne en af landets ledende kredse. Vi følte os lidt fandenivoldske. Drømme, som umiddelbart kunne virke uopnåelige, blev realiseret, fordi vi troede på det og var parate til at overvinde forhindringer på vej mod målet.

Den ånd præger stadig Hvidovres 70 år gamle FDF-kreds, som jeg er medlem af på 57. år. Den første uge af skoleferien tager jeg med min to børnebørn Thorvald og Kaj på Harry Potter lejr på Ingeborg ved St. Havelse Strand. Måske bliver det en ny trend: Bedsteforældre på FDF-lejr!

En tur igennem Strandhavekvarteret

Af Anders Aalund

En gang for ca. 15 år siden skulle jeg betale en regning til en tømmer, der boede i Strandhavekvarteret. Jeg kan huske, at jeg tænkte sikke en stor bebyggelse af ens huse. Jeg havde faktisk det indtryk, at hele kvarteret var blevet bygget på én gang. Den forestilling har jeg så haft i mange år, faktisk helt indtil jeg fik opgaven med at guide en fyraftensrundvisning i Strandhavekvarteret her for nylig sammen med Jens Frederik Jørgensen. Årsagen til mit indtryk skal findes skal findes helt tilbage i foråret 1964, hvor Glostrup Kommune vedtog Byplanvedtægt 4A udarbejdet af arkitektfirmaet Skaarup og Jespersen i godt samarbejde med grundejerforeningen. Der var en meget detaljeret beskrivelse i vedtægten om, hvordan den fremtidige bebyggelse skulle se ud. Derom senere.

Hvorfor hedder det Strandhaven

Nu skal vi først have på plads, hvorfor området hedder Strandhaven; der er dog et stykke vej til kystlinjen og har altid været det. Området afgrænses af Avedøre Havnevej,

Brobyvej, Fryden-højstien (tidligere Østre Strandvej) og Sandholtvej og udgør ca. 30 tønder land svarende til ca. 16½ ha. Men her har Strandhaven ikke altid ligget.

Den oprindelige haveforening blev stiftet 23. november 1918 af fremsynede arbejdere hovedsageligt fra Vesterbro og lå i Valbyparken ved Rosenhaven ud til Kalveboderne. Denne beliggenhed nær vandet gav navnet. Det var især indbyggere på Vesterbro, der befolkede Strandhaven i sommerhalvåret. Strandhaven lå på dette sted, indtil man blev opsagt i 1935-36, da der på området skulle anlægges en losseplads.

Herefter flyttede man til Køgevejen, hvor man lejede et stykke jord på østsiden af Køgevejen, der hvor Harrestrup Å krydser. Flere vil kunne huske Flaskekroen, der lå lige overfor. Det oprindelige lejemål løb i 10 år, herefter var der 3 mdrs. opsigelse, hvilket man ikke fandt holdbart. Bestyrelsen brugte derfor mange kræfter på at finde en ny og mere permanent adresse til foreningen.

Foreningen flytter til Avedøre

En tur igennem Strandhavekvarteret

Af Anders Aalund

På et bestyrelsesmøde den 28. marts 1947 kunne daværende formand for foreningen, Landoy Hansen meddele, at han og jordudvalget i kolonihaveforbundet havde fundet et

På Himmerigsgården boede marketenderen, kaldet sheriffen. Han sørgede for, at ingen gik forgæves efter øl, vand og snaps. Himmerigsgården endte sine dage med at blive

Himmerigsgården ca. 1968 - Foto: Forstadmuseet

egnet stykke jord i området ved Brostykkevej på Himmerigsgårdens marker. Efter lange forhandlinger sagde Glostrup Kommune god for købet den 4. september på betingelse af, at der ikke forekom helårsbeboelse.

Gården med tilhørende jord blev købt for 260.000 kr. og skulle afdrages med 10 kr. pr. parcel pr. måned over 20 år. Betalingen var dog færdigbetalt allerede i 1964.

brændt ned ved en hjemmeforsvarsværelse i 1967. Arealet, hvor gården lå, er i dag fællesareal for Parcellforeningen Strandhaven.

Det var ikke altid nemt. De første år brugtes der mange timer på at forhandle sig frem til etablering af vand i foreningen. I ny og næ fik man også pressen til at skrive om problemerne, hvilket var en stor hjælp.

En tur igennem Strandhavekvarteret

Af Anders Aalund

Ligeledes adgangsvejene til området måtte man kæmpe for med de omkringliggende gårde. Beboerne på Hvidovre-siden af Skelgrøften (nuværende Avedøre Havnevej) gav først efter lange og svære forhandlinger beboerne lov til at benytte broen over grøften, mod at der blev leveret nogle læs slagter til vedligeholdelse af bl.a. Paris Boulevard. Broen blev så permanent en del af vejnettet, at Dybenskærvej i 1959 hed Paris Boulevard. Dybenskærvej er opkaldt efter en gård, der blev ryddet ved opførelsen af Avedøre Stationsby.

Fra kolonihave til parcelhuse
Kolonihavebeboerne havde fået smag for området og det at have sit eget, så lysten til at blive boende hele året var stor. En byggemodningsproces blev sat i gang, da tilbagebetalingen var tilendebragt. Der blev som tidligere nævnt udarbejdet en byplanvedtægt A4. i tæt samarbejde med Parcelforeningen. Regler for materialevalg, udformning og placering af huset på den enkelte grund har betydet, at selv om husene i parcelforeningen er blevet til over en 30 års periode, frem-

står bebyggelsen som et homogent tæt-lav boligområde af enfamiliehuse med et markant fælles præg, hvilket ikke ses i de omkringliggende kvarterer. Individuelle variationer er til at få øje på, men skal man tættere på end andre steder for at få øje på dem.

Præmiering

At intentionerne i byplanvedtægt A4 er lykkedes, ses af, at Strandhaven i 1974 blev præmieret af Hvidovre Kommune. Præmieringsudvalget udtrykte følgende begrundelse:

”Udvalget føler sig, efter besigtigelse af et nyopført parcelhus i bebyggelsen Strandhaven, foranlediget til at udtale sig anerkendende over for de intentioner, der har været nedlagt i byplanvedtægten for dette boligområde.

Området nærmer sig færdig udbygning og giver allerede nu en levende illustration af, at vedtægtsbestemmelserne, der umiddelbart kan forekomme krævende og bindende, virkelig viser sig at have positiv betydning for boligmiljøet, idet området, til trods for at alle dets huse er individuelt formede, er præget af en iøjnefal-

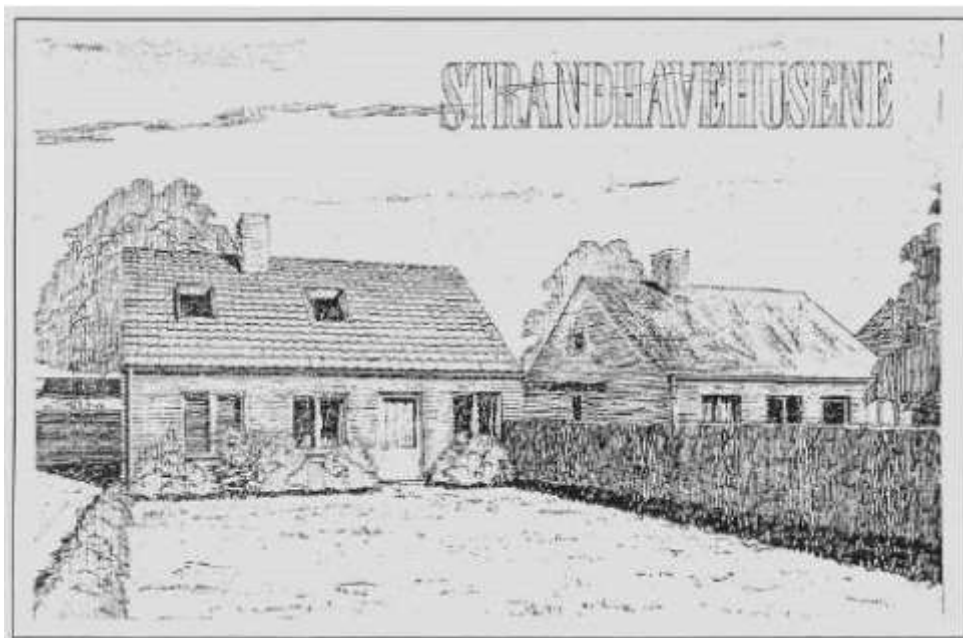
En tur igennem Strandhavekvarteret

Af Anders Aalund

dende og velgørende homogenitet.

Samtidig ses tydeligt, at store grunde i parcelhusudstyknin-
ger ikke er en nødvendighed.
Man kan med held, som i den-

tegnen og bygget af Chresten Christensen m.a.a. - præmieret med flg. motivation:
”Arkitekten ydes anerkendelse for – med salg for øje – at have udformet og opført et smukt

*Tegning af Strandhavehusene
Tegning - Forstadsmuseet*

ne kædehusbebyggelse med 400 kvadratmeter store grunde, skabe baggrund for venlige og intime miljøer, uden at den enkelte bolig derfor opfattes som klemmt og indelukket.”
Ved samme lejlighed blev et enkelt hus, Agerbækvej 11 -

og enkelt hus med en fornem arkitektonisk holdning og et godt materialevalg.
Et individuelt hus inden for den stramme ramme, der er angivet i byplanens bestemmelser.”

En tur igennem Strandhavekvarteret

Af Anders Aalund

Anders Aalund fortæller - Foto: Jørgen Snedled

Strandhaven er i øvrigt det eneste parcelhusområde i Hvidovre Kommune, der har opnået præmiering.

Vejnavne og beboere
Når man går rundt på vejene, der i øvrigt på nær Dybenskærvej, er opkaldt efter fynske og jyske lokaliteter, fornemmer man det gode naboskab, hvilket da også har betydet, at

mange har boet her endog særdeles længe. En hel del, der har haft deres barn- og ungdom i kvarteret, er også begyndt at finde tilbage. Selv om der er beskrevet mange detaljer omkring udformning og udnyttelse af husene, har senere lokalplaner - senest nr. 433 - taget hensyn til de ændringer i krav til boliger omkring antal m², den moder-

En tur igennem Strandhavekvarteret

Af Anders Aalund

ne familie stiller. Ligeledes er brugen af udestuer blevet medtaget i lokalplanen.

De oprindelige "Strandhavehuse", af hvilke der findes 24, var bygget ud fra en ide om, at man ikke havde råd til alt fra starten. Der var f.eks. ingen fliser på væggene i køkkenet. De kunne opsættes, når man fik mulighed for det. Dog var grundisolering og øvrigt materialevalg af god kvalitet.

Grundhuset var i orden, så kunne man altid raffinere.

Da vi gik fyraftenstur, bemærkedes det, hvor bredt arealet, der var sat af til Dybenskærvej, var. Oprindeligt var det meningen, at der skulle have været to spor i hver retning, der skulle kunne betjene trafikken mellem Avedøre Stationsby og Hvidovre. Dette er dog aldrig blevet gennemført, nærmest tværtimod. I dag fremstår vejen med rundkørsel og chikaner til dæmpning hastigheden.

Danske huse når de er bedst
Jeg vil slutte med at citere Kirsten Andersen, der selv har boet i kvarteret. Hun skriver i Dansk Byplanlaboratorium Byplanhistoriske noter 36:
"Strandhavehusene var begyn-

delsen til helårsbebyggelsen i midten af 60erne med en husstype, der nok var rummelig og gedigent bygget, men som ikke var forsynet med unødigt luksus. Det kunne komme efterhånden, som man fik råd til det. Det var pæne, sobre huse uden ydre pragt – altså gedigne danske huse, når de er bedst."

Kilder:

- www.forstads museet.dk
- Kirsten Andersen, STRANDHAVEN, Et kolonihaveområde bliver til lav, tæt boligområde,
- Dansk Byplanlaboratorium,
- Byplanhistoriske noter 36
- www.strandhaven.nu
- Byplanvedtægt A4,
- Lokalplan 433, Hvidovre Kommune
- Kommuneplan 2009, Hvidovre Kommune

Appetitvækker

Af Lars Bo Henriksen

Mandag den 9. maj havde jeg en rigtig god oplevelse.

Kulturhuset BuQetten havde nemlig - for en enkeltgangs skyld - også indbudt mænd til at komme og høre et foredrag af Henny Paaske og Jens Frederik Jørgensen om "2. Verden - krig og Hvidovre".

Foredraget viste sig at være en vekselfortælling, hvor Henny fortalte meget konkret og levende om sine minder fra før og under krigen, og Jens Frederik - som jo ikke som Henny havde oplevet selve krigen - med udvalgte citater og udklip sagligt satte Hennys fortællinger i relief.

Det, at de skiftedes til at fortælle, gjorde beretningen om de onde år dejligt levende for os tilhørere, og jeg kunne se rundt i forsamlingen, at det ikke kun var mig, der var revet med af alt det, som Henny kunne huske, og det, som Jens Frederik havde fundet frem.

Hvidovre Lokalhistoriske Selskab giver den 1. november kl. 19. medlemmerne lejlighed til at høre de to fortælle deres historier igen.

Jeg kan virkelig anbefale, at I reserverer aftenen til at tage en tur ud i Lille Friheden.

*Henny Paaske og Jens
Frederik Jørgensen*

i Nordlyset

d. 20. juni 2016

Foto Jørgen Brix

Om Strandhaven – som læst i byggesagsarkivet ²⁾

Af Jens Frederik Jørgensen

”Strandhavens” udvikling kan aflæses i det elektroniske byggesagsarkiv. Med fyraftensrundvisningen som anledning gennemlæste jeg byggesagerne på ejendommene Korshøjvej 1-12 for at se, hvad disse byggesager rummede af oplysende, spændende og sjove dokumenter, der alt sammen kunne væ-

*Sommerhus i Strandhaven
Foto: Forstads museet*

re et bidrag til lokalhistorien.

Kolonihavehusene

I 1948-49 opførtes de første kolonihavehuse. Ejerne betegnede dem noget forskelligt – sommerhus, lysthus, kolonihavehus. Et af husene var 20 år gammelt og blev flyttet hertil

fra en have-forening i Rovsinggade.

Der var tilsyneladende i starten lidt tvivl om Haveforeningens Strandhavens navn. Den betegnedes også af de nye beboere som ”Strandkroen” og som ”Strandholmene”, Adressen blev anført med grundens parcelnummer, Øster Strandvej, Avedøre og med postdistrikt Brøndby Strand. På det tidspunkt hed Dybenskærvej for øvrigt stadig Paris Boulevard.

Efter 2. verdenskrig var der mangel på byggematerialer. Hvis man ønskede at bygge nyt, skulle der søges tilladelse til anvendelse af byggematerialer i Ministeriet for Byggeri og Boligvæsen. Bortset fra søm, strå, rør, tagpap og nye plader fremstillet af træuldsbeton måtte der kun anvendes brugte materialer til kolonihavehusene. Tilladelserne til anvendelse af byggematerialer havde lidt forskelligt indhold. Til skorstene måtte anvendes cement og mursten, i et enkelt tilfælde præciseret som brugte mursten. Der måtte ikke installeres vandkloset. Det blev

2) www.hvidovre.dk/Borger/BoligOgByggeri/Ejendomsdata. På denne side findes link til det elektroniske byggesagsarkiv.

Om Strandhaven – som læst i byggesagsarkivet ²⁾

Af Jens Frederik Jørgensen

først tilladt, da området omkring 1964 var blevet kloakeret.

Helårshusene

I 1960 blev der givet tilladelse til at udstykke og bebygge området med helårshuse, og i løbet af de næste 40 år ændredes området gradvist fra kolonihaveområde til helårsbeboelse.

De første helårshuse på Korshøjvej blev bygget i 1963-64, og halvdelen af de grunde, der er nævnt her, blev bebygget i perioden 1963-70.

Arkitekt Ole Buhl havde tegnet et ”Strandhavehus” i flere typer, og på både Korshøjvej 4 og 6 blev der bygget et sådant ”Strandhavehus”. Opførelse af parcelhuse krævede dengang tilladelse fra Boligministeriet. På Korshøjvej 6 blev tilladelsen givet med det vilkår, at byggeriet i givet fald skulle føres videre som vinterbyggeri. Arkitekt Chresten Christensen tegnede huset Korshøjvej 7 og også flere huse i området bl.a. det bygningspræmierede hus på Agerbækvej 11.

De sidste 5 grunde på Korshøjvej blev bebygget i perioden 1996-98.

Korshøjvej 9 og 12 har en særlig historie. Begge grunde var i mange år reserveret til anlæg af Dybenskærvej som 4-sporet vej. Denne ide blev opgivet i midten af 1980'erne, og kommunen satte grundene til salg, men på det tidspunkt var det vanskeligt at sælge grunde.

Arkitekt Mønnike fra Rødovre havde i 1988 fået betinget slutseddel på køb af 9 af kommunens grunde langs Dybenskærvej, men han opgav at overtage grundene, ”da der var et overvældende udbud af nye og brugte parcelhuse”.

I 1989 fremsendte Mønnike et forslag om på Korshøjvej 12 at opføre 4 pensionistboliger, hver på 29,5 m² indeholdende værelse, bad og entre. I begrundelsen står bl. a., at ”mange pensionister bor i store parcelhuse eller lejligheder. De er tvunget til at bo i snavsede støvbunker, fordi de overbebyrdede hjemmehjælperne kun kan klare overfladisk rengøring hos pensionisterne i krisearhundredet”. Kommunen afslog, da der ifølge lokalplnen på grunden skulle opføres en familiebolig.

Om Strandhaven – som læst i byggesagsarkivet ²⁾

Af Jens Frederik Jørgensen

Fællesarealet

Grundejerforeningens fællesareal har adressen Korshøjvej 1. I 1967 afleverede grundejerforeningens formand til Glostrup Kommune et skitseforslag til opførelse af "klubhus" og "ungdomskollegie" (32 stk. ét rum med kogeniche og brusebad med toilet) udarbejdet af arkitekt Ole Buhl. Forslaget om ungdomskollegie blev frafaldet, da fællesarealet ikke måtte bebygges. Glostrup

Kommune var sindet at tillade, at der blev opført en bygning til foreningsformål, idet denne bygning erstattede de gamle gård-bygninger, der hidtil havde ligget på fællesarealet, og som havde været benyttet til foreningsformål. Nybygningen måtte ikke overstige 200 m². Et fælleshus kom aldrig, men der blev ad flere omgange bygget små skure til grundejerforeningens brug.

Medlemsarrangementer

Se de endelige programmer når de foreligger på: www.forstadsmuseet.dk og www.hvidovrelokalhistoriskeselskab.dk

Besøg i Rosenhaven og Café Rosenhaven søndag d. 4.9.

Mødested ved Café Rosenhaven i Valbyparken kl. 13.
Pris: 50,- kr inkluderer kaffe og kage i Caféen kl. 15.00.

Københavns Befæstningsdag d. 25. september 2016

Igen i år byder Forstadsmuseet til Københavns Befæstningsdag - en spændende og lærerig dag på Vestvolden. For børn og barnlige sjæle skrues tiden tilbage til 1915 ved landminebarakken, mens der for de mere historieinteresserede og cykelfriske er cykelrundvisning på Vestvolden fra Roskildevej til landminebarakken.

Tid: Kl. 10-15

Sted: Den røde barak ved voldstien tæt på Avedøre Tværvej.

Pris: Gratis

Målgruppe: Børnefamilier med børn i alderen 5-12 år.

Varighed: Ca. 60 min.

Arr.: Avedøre Bibliotek, BuQetten, Forstadsmuseet, Fritidsbutikken, God Fritid For Alle, Kulturpaletten, Hvidovre Produktionskole, Quark Centret,

Rundvisning på cykel langs Vestvolden

d. 25. september 2016

Tag med museumsinspektør Lisbeth Hollensen på en spændende tur langs Vestvolden fra Brøndby til Avedøre. Turen starter på voldstien lige syd for Roskildevej i Brøndby. Undervejs vil du høre fortællingen om Vestvoldens historie og se de unikke bygningsværker såsom kaponiererne. Tu-

Formanden har ordet

Af Jens Frederik Jørgensen

ren slutter ved den røde barak i Avedøre, hvor der kan købes let forplejning.

Tid: Kl. 11-13

Længde: Turen foregår på cykel, og strækningen fra Vestvolden v. Roskildevej til Avedøre er ca. 5 km.

Pris: Gratis

Målgruppe: Historieinteresserede

Varighed: 120 min.

Arr.: Forstadsmuseet

Sted: Voldstien lige syd for Roskildevej, 2605 Brøndby.

Slut ved landminebarakken i Avedøre.

Det nye Quarkcenter onsdag d. 28.9.

Vi mødes kl. 15.00 ved centeret Avedøre Tværvej 56, 2650 Hvidovre, med forventet afslutning kl. 16.30. Der vil være kaffe og kage undervejs.

Vi har tidligere med stor succés besøgt det gamle Quark Center. Det blev nedlagt i forbindelse med anlægget af den kommende Ringstedbane. Nu er der bygget et flot nyt naturcenter, og lederen, Christian Black-Storm, vil vise rundt og fortælle om de mange aktiviteter, der foregår i centeret. - Gratis.

Hvidovre under 2. verdenskrig tirsdag den 1. november.

I Lille Friheden vil Henny Paaske og Jens Frederik Jørgensen fortælle om Hvidovre under besættelsen og de mange spændende hændelser, der har fundet sted. Det foregår med start kl. 19.00. Gratis.

Aeronautisk dag

Søndag d. 11.9 - Avedøre Flyveplads

Programmet for fyraftensrund-visningerne i 2016 - kl. 17.00:

25. 8 Anja Olsen viser rundt i **Grækerkvarteret**.

29.9 Lisbeth Hollensen cykler rundt og fortæller om nogle af **Hvidovres grønne områder**.

Tilmelding er nødvendig til alle arrangementerne uanset, om der opkræves betaling eller ej.

Tilmelding skal ske ved at kontakte Forstadsmuseet på 36490030 eller ved mail til: forstadsmuseet@forstadsmuseet.dk

BESTYRELSE OG UDVALG FOR HVIDOVRE LOKALHISTORISKE SELSKAB

Formand:

Jens Frederik Jørgensen
Ørumvej 20
tlf.: 2423 0595
e-mail: jensfrj@gmail.com

Næstformand:

Karen Johansen
Vestkærs Alle 8
tlf.: 29920417
E-mail: katojo@live.dk

Kasserer:

Frank H. Gudmann
Tavlekærsvej 75
tlf.: 2536 5481
e-mail: hlskasserer@gmail.com

Bestyrelsesmedlem:

Gitte Jakobsen
Aktæons Allé 28
tlf.: 36759539
e-mail: gittejak51@gmail.com

Bestyrelsesmedlem:

Anders Aalund
Nørremarksvej 6
Tlf.: 36 75 62 14 / Mobil: 24 20 26 55e-mail:
aalund@oncable.dk

KB medlem: Niels Ulsing

Arnold Nielsens Boulevard 107, 2. tv.
Tlf.: 5123 3976
E-mail: niu@hvidovre.dk

KB medlem: Charlotte H. Larsen

Holmelundsvej 45, 1. th.
tlf.: 41 32 06 01
E-mail: chl@hvidovre.dk

1.suppl.: Birte Gerdes

Kalkager 16 st. th.
2650 Hvidovre
tlf.: 60 74 84 04
e-mail: birtegerdes@yahoo.dk

2.suppl. & sekretær: Finn Ivo Heller

Menelaos Boulevard 15
2650 Hvidovre
Tlf.: 20230868
e-mail: finn.ivo.heller@gmail.com

Revisor: Hubert Steffensen

Hesselbjergvej 12
3649 0963

Revisorsuppleant:

Inge Larsen
Berners Vænge 7. 2.tv.
tlf. 3678 4736

Forretningsudvalg:

Jens Frederik Jørgensen,
Karen Johansen, Frank H. Gudmann

Arrangementsudvalg:

Karen Johansen (tovholder),
Jens Frederik Jørgensen,
Knud Nygaard Jensen,
Birgit Møller Kristensen,
Annelise Wildenradt.

Kommunikationsudvalg:

Gitte Jakobsen (tovholder),
Anders Aalund, Jørgen Snedled,
Jens Frederik Jørgensen,
Lisbeth Hollensen.

Kulturistudvalget:

Jette Randal-Lund, Birte Gerdes,
Karen Johansen

Interviewgruppen:

Anders Aalund (tovholder),
Ole Asbjørn Petersen
Jens Frederik Jørgensen,
Jette Randal-Lund, Gitte Jakobsen,
Henny Paaske, Ejvind Jensen,
Pia Brandtberg, Karen Johansen,
Bent Aarrebo Petersen,
Birgit U. Thomsen.

Web- og bladredaktør:

Jørgen Snedled
Borrisvej 1
Tlf.: 61787548
Email: hlsredaktionen@gmail.com

Girokonto: +73< 82934707<

Bankkonto: Jyske Bank

5025 1028523

Det blå Tårn

Adresselabel

**Viggo Jensen,
Sadelmagerporten 2
fortæller:**

"Figuren er blå med en hvid streg ned i midten. Nogen siger, det symboliserer Avedøre og Hvidovre.

Den hvide streg er Havne-vejen. Sådan følte det at bo i Avedøre, da kommune-sammenlægningen kom, og blev Avedøre en nødvendig del af Hvidovre.

Jeg mener dog, at det er en opfattelse, som ikke gælder længere".

Foto: Jens Frederik Jørgensen